

Internetové stránky IRZ

Na adrese <http://www.irz.cz/> se nacházejí všechny potřebné informace jak pro ohlašovatele, tak pro širokou veřejnost, kterou problematika registrů znečišťování zajímá. Volně ke stažení jsou ve formátu pdf rovněž různé dokumenty (legislativa, příručky, informace o látkách a metodách jejich měření atd.). Prohledávání v databázi ohlášených údajů se děje prostřednictvím přehledného dotazovacího formuláře.

Termín zveřejňování

Zveřejnění údajů za předchozí kalendářní rok prostřednictvím internetu na stránkách <http://www.irz.cz/> probíhá vždy k 30. září běžného roku.

Kontakty

Ministerstvo životního prostředí

Odbor integrované prevence a IRZ
Oddělení IRZ
Vršovická 65
100 00 Praha 10
<http://www.mzp.cz>

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Úsek informační podpory
Litevská 1174/8
100 05 Praha 10
<http://www.cenia.cz>

Helpdesk: irz.info@cenia.cz

Odkazy

<http://www.irz.cz>
<http://centralniohlasovna.cz>
<http://prtr.ec.europa.eu>

INTEGROVANÝ
REGISTR
ZNEČIŠŤOVÁNÍ
ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ
<http://www.irz.cz>

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Základní informace k IRZ

- **Integrovaný registr znečišťování životního prostředí (IRZ) je veřejně dostupnou databází údajů o únicích vybraných znečišťujících látek (do ovzduší, vody a půdy), přenosech znečišťujících látek v odpadech a odpadních vodách a přenosech množství odpadů.**
- **Látky sledované v IRZ mají negativní vliv na životní prostředí a lidské zdraví.**
- **IRZ v současnosti eviduje 93 látek a údaje od více než 1 000 provozoven v ČR.**
- **Každoročně ohlašují povinné údaje do IRZ jednotlivé provozovny v případě splnění kritérií stanovených příslušnými právními předpisy.**
- **Do IRZ se údaje ohlašují elektronicky.**
- **Údaje z IRZ jsou pravidelně zveřejňovány a zpřístupňovány zejména prostřednictvím internetu, ale i tištěných publikací.**

Důležité časové údaje pro IRZ

Rok 2002: založení IRZ (zákon č. 76/2002 Sb.).
Rok 2004: první ohlašovací rok do IRZ (72 látek).
Rok 2005: první zveřejnění údajů z IRZ (30. 9. 2005).
Rok 2007: první ohlašovací rok podle nařízení č. 166/2006/ES.
Rok 2009: první ohlašovací rok podle nové právní úpravy pro IRZ.

IRZ jako součást Evropského registru úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR)

Obdobou IRZ je v celoevropském kontextu Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (**European Pollutant Releases and Transfer Register – E-PRTR**). První povinnost ohlásit údaje v souladu s nařízením č. 166/2006/ES, kterým byl E-PRTR založen, vznikla provozovatelům za rok 2007, přičemž členské státy jsou povinny zaslat tyto údaje ve stanovené formě Evropské komisi do poloviny roku 2009. Evropský registr umožní na jediném místě vyhledat údaje o znečišťování v celé Evropské unii.

Zavedení E-PRTR má za cíl zlepšit přístup veřejnosti k informacím o znečišťování životního prostředí prostřednictvím koherentního a integrovaného E-PRTR, což následně přispěje k prevenci a snížení znečištění a přímé účasti veřejnosti na rozhodování o aspektech týkajících se životního prostředí.

Právní předpisy k IRZ

V roce **2006** byla v Evropské unii a následně v roce **2008** na úrovni České republiky přijata nová právní úprava (zákon č. 25/2008 Sb.), která oddělila problematiku registru znečišťování od integrované prevence (IPPC).

Zákon č. 25/2008 Sb. upravuje integrovaný registr znečišťování životního prostředí (zkráceně „integrovaný registr znečišťování“) jako veřejně přístupný informační systém úniků a přenosů znečišťujících látek, jehož výstupy jsou součástí E-PRTR. IRZ je spravován Ministerstvem životního prostředí (§ 2).

Vymezení povinných subjektů, ohlašovaných údajů, termínu ohlášení a způsobu předání hlášení upravuje § 3 zákona (odst. 1 a odst. 2). Úniky látek a přenosy látek v odpadech nad rámec nařízení o E-PRTR stanoví prováděcí právní předpis (nařízení vlády č. 145/2008 Sb.). Dále nařízení stanovuje údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí.

Nařízení vlády č. 145/2008 Sb. má tři přílohy:

- **Příloha č. 1** – znečišťující látky, jejichž úniky do ovzduší se ohlašují vedle požadavků práva Evropských společenství (styren a formaldehyd).
- **Příloha č. 2** – upravuje rozsah látek sledovaných v odpadech předávaných mimo provozovnu.
- **Příloha č. 3** – údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování. Jedná se o výčet údajů, které musí povinné subjekty ohlásit příslušnému úřadu.

Právní rámec IRZ pro ohlašování za rok 2009

- **Zákon č. 25/2008 Sb.**, o integrovaném registru znečišťování a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a změně některých zákonů.
- **Nařízení vlády č. 145/2008 Sb.**, kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí.
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006**, kterým se zřizuje Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek.

Údaje ohlašované do IRZ

Do IRZ jsou ohlašovány údaje o:

- únicích do ovzduší (62 látek);
- únicích do vody (71 látek);
- únicích do půdy (61 látek);
- přenosech látek v odpadech (72 látek);
- přenosech látek v odpadních vodách (71 látek);
- přenosech množství odpadů (**2 t/rok nebezpečného a/nebo 2000 t/rok ostatního**).

Ohlašování do IRZ

Povinnost ohlašovat úniky a přenosy v případě překročení stanovených prahových hodnot do IRZ vzniká za rok 2009 všem provozovatelům, které vymezuje:

- **§ 3 odst. 1 zákona č. 25/2008 Sb.** – provozovatel uvedený v nařízení č. 166/2006 ohlašuje ministerstvu úniky a přenosy podle tohoto nařízení a dále úniky znečišťujících látek a přenosy látek v odpadech, které jsou stanoveny nařízením vlády č. 145/2008 Sb.; nebo
- **§ 3 odst. 1 zákona č. 25/2008 Sb.** – provozovatelé, kteří provozují jinou činnost, než je uvedena v příloze I nařízení č. 166/2006 nebo činnost s nižší kapacitou, než je uvedena v této příloze a ohlašují stejný rozsah údajů, jako provozovatel uvedený v nařízení (ES) č. 166/2006.

Ohlašovací proces

Ohlašování do IRZ se provádí elektronickou cestou. Pro správné ohlášení údajů o znečišťování je nutné mít zaregistrovanou organizaci a následně i jednotlivé provozovny, za které se provádí hlášení. Každé provozovně je přiděleno jedinečné identifikační číslo provozovny (tzv. IČP), pod kterým je provozovna evidována. Samotné hlášení tvoří soubor ve formátu XML, který se zašle na emailovou adresu elektronické podatelny. Následovně je ohlášovatel zasláno potvrzení o přijetí, registraci a uložení hlášení. Součástí potvrzení je Osvědčení o registraci hlášení, které se zašle v listinné podobě potvrzené statutárním zástupcem s podpisem a razítkem organizace. Osvědčení je dokument, který stvrzuje ohlášení do IRZ.

Termín ohlašování

- **Ohlašování probíhá každoročně, přičemž provozovatel požadované údaje o jednotlivých znečišťujících látkách a přenosech ohlašuje vždy do 31. března běžného roku za předchozí kalendářní rok.**
- **Za rok 2009 se údaje ohlašují do 31. 3. 2010.**

Neplnění ohlašovací povinnosti

Provozovatel se dopustí správného deliktu tím, že neohlásí únik nebo přenos znečišťující látky, uvede nesprávné údaje, nebo nevede evidenci. Za správný delikt je možné uložit dle §5 odst. 3 zákona č. 25/2008 Sb. pokutu **do 500 000 Kč**.

Plnění ohlašovací povinnosti kontroluje Česká inspekce životního prostředí, která rozhoduje o správních deliktech podle § 5 zákona č. 25/2008 Sb.